

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. Мирослава Кадурина, д.м.н.

Университетска Аджибадем Сити Клиник, София

на дисертационен труд на тема

„ХЕМАНГИОМИ В КЪРМАЧЕСКА И ДЕТСКА ВЪЗРАСТ – ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ТЕРАПЕВ- ТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ”

за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

на д-р Кристина Василева Семкова

професионално направление 7.1 Медицина

докторска програма 03.01.21 «Дерматология и венерология»

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Автобиографични данни: Д-р Кристина Василева Семкова е специалист по дерматология и венерология. Тя завършва висшето си медицинско образование в Медицински факултет при МУ - София и специализира в Катедра Дерматология и венерология към МУ-София с научен ръководител проф. Соня Марина. Придобива специалност през 2013 г., като от 2015 година преминава двугодишна специализация по дерматохистология

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с изискванията на МУ - Варна.

Д-р Семкова представя дисертационен труд, написан на 131 страници, автореферат написан на 77 страници и 4 публикации и доклади в научни издания, свързани с темата на дисертационния труд, като 3 от тях са реферирани и индексирани в световните бази WOS/S.

2. Актуалност на проблематиката

Хемангиомите са най-честите съдови аномалии в кърмаческа и детска възраст и могат да се асоциират със живото-застрашаващи усложнения и функционални промени. Откритието на иновативен терапевтичен метод за тяхното лечение, постави хемангиомите отново във фокуса на клиничните проучвания, като темата остава актуална в световен мащаб. Разглежданият ди-

сертационен труд на тема „ХЕМАНГИОМИ В КЪРМАЧЕСКА И ДЕТСКА ВЪЗРАСТ – ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ” има важно практическо значение и отговаря на съвременни въпроси.

Настоящият дисертационен труд е първи по рода си в Република България и дава ясна представа за спецификите в Българската популация, като в допълнение допринася към международната база данни за локално лечение на детските хемангиоми с бета блокери.

Дисертационният труд е представен на 131 страници като е онагледен с 27 фигури (18 снимков материал и 9 диаграми), 9 таблици и 3 приложения.

3. Познаване на проблема

Д-р Семкова притежава обширни теоретични познания и практически умения и показва задълбочено познаване на проблема и на въпросите, свързани с лечението и диагностиката на хемангиомите в кърмаческа и детска възраст.

4. Методика на изследването

Д-р Семкова предлага подходящи за целта на дисертационния труд научно-изследователски и статистически методи, като предложените методики на различните изследвания са подходящи за получаване на задоволителен и информативен отговор по отношение на поставените цел и задачи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Трудът е структуриран съобразно изискванията на Медицински Университет – Варна и съдържа увод, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси и библиография. На края на дисертационния труд са представени научните трудове публикувани по темата на дисертацията.

Главата „Литературен обзор“ представя проблема обширно акцентира на епидемиологията, рисковите фактори, локализацията и терапията на детските хемангиоми. Особено внимание е обърнато на рисковите фактори за появата им, както и на съвременните методи на лечение.

Целите и задачите са ясно определени, като задачите са адекватни за постигане на целта на дисертационния труд.

В раздела “Материал и методи” детайлно са описани клинично-епидемиологичните изследвания; използваните материали; статистическите методи и етичните аспекти. Изследваната група е достатъчно голяма за постигане на статистическа значимост на резултатите и за съставяне на изводи, като са изследвани са 304 деца от двата пола, проследявани за достатъчен

период от време за оценка на ефекта от лечението и на психо-социалното влияние върху семейството.

В дисертационния труд са включени следните самостоятелни проучвания:

- Епидемиологично проучване за оценка на пренатални и постнатални фактори, асоциирани с повишен риск от развитие на хемангиоми в кърмаческа и детска възраст в българската популация
- Разработване на скала за оценка на активността и тежестта на хемангиомите, която да е подходяща за първоначална оценка и за проследяване на лечението
- Проспективно проучване на терапевтичния ефект и профила на безопасност на нов медикамент за локално лечение на хемангиоми в кърмаческа и детска възраст – локално приложен тимолол малеат.
- Проучване за ефикасността и безопасността на тимолол малеат 1% емулсия/гел
- Проучване за оценка на възприятието на родителите за психо-социалния ефект на детските хемангиоми върху качеството на живот на семейството

Проучванията са провеждани по стриктен протокол с адекватни критерии за включване и изключване. В раздела „Обсъждане“ се анализират резултатите от проучването, които потвърждават данните от световната литература и предоставят данни за българската популация. Проучванията са уникални за българската популация и подчертават някои специфични характеристики. Асистирана репродукция по метода инвитро (включително интрацитоплазмено инжектиране на сперматозоиди/ICSI), и интраутеринна инсеминация не се асоциират с повишена честота на хемангиоми в българската популация, като само 8,2% от изследваната група с хемангиоми са заченати по метода инвитро (или ICSI), в сравнение с 5,5% от контролната група. В световен мащаб има съществени различия в статистическата значимост на тази асоциация, като част от проучванията показват наличие на връзка, която не се установява при други проучвания.

Въвеждането на иновативна и оригинална сисетма за оценка е съществен практически принос, като резултатите са обещаващи за приложението му в практиката и унифициране на терапевтичния подход. Проучването, свързано с разработване и валидиране на тази скала за оценка е публикувано в международно дерматологично издание с имакт фактор, което също показва значимостта на направената разработка.

От изключителна важност е проучването за локално приложение на тимолол малеат като лечение за хемангиоми в кърмаческа и детска възраст. Такова проучване се провежда за първи в България и д-р Семкова и колектив са първите въвели това лечение като стандарт за малки и повърхностни хемангиоми. Проучването е и едно от първите в света с това лечение,

което се потвърждава от значителния брой цитати, които могат да се намерят в световните бази данни. Лечението се понася добре и е ефективно, като показва значително подобрене на 12-та и 24-та седмица от започване на приложението. Интерес представлява и въвеждането на нова формулировка на препарата – емулгел, който е сравнително нова и иновативна форма, комбинираща свойствата и преимуществата на емулсия и гел.

Не по-малко по важност е проучването на качество на живот в семействата на деца с хемангиоми. Използваният въпросник е адекватен за нуждите на проучването. Получените резултати подчертават значимия ефект на хемангиомите върху психо-социалните функции от ежедневиия живот на пациентите и техните родители и поставят база за развиване на допълнителни интервенции и включване на психолози и тяхната помощ в комплексния подход при лечение на тези съдови лезии.

Дисертационният труд съдържа 7 извода, основани на резултатите от проучванията. Всички изводи са съществени и допринасят за познаването на проблема в национален и световен мащаб. Дисертационният труд предоставя 11 - те приноса, от които 5 приноса са с оригинален характер, 2 са с научно-теоретичен и 4 приноса са с научно-приложен характер.

Не откривам елементи на плагиаризъм и намирам представените данни за оригинални, интересни и с изключителна важност за развитие на нашето разбиране на това често дерматологично състояние.

Библиографията включва 168 литературни източника.

6. Автореферат

Авторефератът съдържа 77 страници и включва в съкратен вид основните раздели на дисертационния труд. Направен е според изискванията. Съдържанието и качеството на автореферата отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

7. Преценка на наукометричните критерии

Във връзка с дисертационния труд са представени 4 публикации (3 като първи автор в индексирани международни издания с импакт фактор) и 10 научни съобщения на български и международни форуми.

Д-р Семкова отговаря изцяло на изискуемите наукометрични критерии на Медицински Университет - Варна съгласно правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна за придобиване на научната степен „доктор“ .

8. Заключение

С настоящия иновативен и оригинален дисертационен труд, Д-р Семкова показва задълбочени теоретични познания и професионални качества и умения по научна специалност Дерматология и венерология и по темата на дисертацията, както и умения за провеждане и анализ на научни изследвания. Дисертационният труд на Д-р Семкова на тема **„ХЕМАНГИОМИ В КЪРМАЧЕСКА И ДЕТСКА ВЪЗРАСТ – ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ”** за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' съдържа научно-теоретични и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и обогатяват познанията за детските хемангиоми в национален и световен мащаб. Дисертационният труд отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна.

Въз основа на гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното проучване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на д-р Кристина Василева Семкова в докторска програма по „Дерматология и венерология”.

12.07.2021г.

Рецензент:

Проф. М. Кадурина, дмн